

συντελεῖ οὔτε εἰς τὴν ἡθικὴν μόρφωσιν ἐν γένει, οὔτε εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἔθνικοῦ χαρακτῆρος, διείλει νὰ θεωρῆται ἄπο σκοποῦ διὰ τὰς νέας. Διάπλασις τῆς καρδίας, ἀληθής φωτισμὸς τοῦ νοὸς, πράξεις ἀγαθῶν, ἵδου δύοιον πρέπει νὰ ἔναι τὸ σπουδαιότερον μέλημα τοῦ γυναικείου φύλου. Ναι, φίλαι νεάνιδες, αὐτὸς εἶναι τὸ καθῆκον ἡμῶν, νὰ μορφωθῶμεν εἰς τὸ ἀγαθὸν, καθὸ ἀνθρώποι, ὡς πᾶς τις ἄλλος· οὐδὲν ἀναγκαιότερον καὶ σεμνότερον τῆς γυναικείας μορφώσεως διότι, « Γυναικὸς ἀγαθῆς οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα ».

Εὐφροσύνη Α. Ὁχάνη.

ΤΑ ΑΝΩΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ.

Δώδεκα ἔκτοτε παρῆλθον ἔτη· ἡ διήγησις ὅμως ἐκείνη, ἡ σκηνὴ ἐκείνη, τοσούτῳ ζωηρῶς ἔμεινεν ἐγκεχαραγμένη ἐν τῇ μνήμῃ μου, ὥστε νομίζω ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν εἰσέτι εὑρίσκομαι θέσιν, ὑπὸ τὸν προαιώνιον τοῦ κῆπου μας πλάτανον, φέρων τὴν ἕορτάσιμόν μου φουστανέλλαν, ἐπὶ τῆς δόπιας ἔπιπτεν ἡ μεγάλη καὶ τρομερὰ—ἐκ λευκοσιδήρου(τενεκὲ)—Πάλλα μου, στηρίζων τὴν ἀριστεράν μου χείρα ἐπὶ τοῦ ὕμου τῆς γηραιᾶς θείας μου καὶ διὰ τοῦ δεξιοῦ βραχίονος ἔχων ἐνηγκαλισμένην τὴν πεφιλημένην μικρὰν ἐξαδέλφην μου Ἀμαλίαν. Τάλαινα ἀμαλία! ἐμπράνθη προώρως, ὡς τὰ ἀνθη, διὰ τῶν δύοιων ἡ το κεκοσμημένη κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἡ ξανθὴ καὶ οὐλὴ κόμητης!

Ἔτοι μεσημβρία· ὁ καύσων τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡτον ἀνυπόφορος καὶ ὅλοι ἐν τῇ οἰκιᾳ ἐπανελαμβάνομεν τὸ τυπικὸν καὶ κλασικὸν ἐκείνο, « Οὐρή! τί ζέστη! » Αἴρηνς φωνή τις ἡκούσθη λέγουσα, « Άς πάμεν νὰ

» παῖξωμεν· τὸ περιθόλι! » καὶ ἐν ἀκαρεῖ ὅλον ἐκείνο τὸ συμῆνος τῶν παιδαρίων, ὅλον τὸ μικρὸν ἐκείνο συγγενολόγη, ἐξαδέλφαι, πάρεξαδέλφαι καὶ ἐξάδελφοι, οἵτινες εἶχον συνέλθει εἰς τὴν οἰκίαν μας διὰ νὰ ἔρτάσουν μετὸ τῆς θείας μου τὴν 15 Αὐγούστου, ἡμέραν τῆς ἕορτῆς της, ἐτρέξαμεν πρὸς τὸν κῆπον μετὰ τοσάντης ὥρας, μεθ' ὅσης, εἴμαι βέβαιος, οἱ Ζουάκοι δὲν ὠρμησαν ἐπὶ τὸ Μαλλικόν. Εἰσελθόντες εἰς τὸν κῆπον διεσκορπίσθημεν μετὰ τοῦ συνήθους παιδικοῦ θορύβου, ἀλλοις ἐδῶ καὶ ἄλλοις ἐκεῖ καὶ ἐπεπέσκαμεν ὡς τρομεραὶ ἀκρίδες ἐπὶ τῶν ἀνθέων καὶ τῶν ὀπωρῶν, καὶ, Κύριοις οἵδε, πᾶς ἡθελε καταντήσει δικῆπος· ἐκείνος δι παραδοθήσις εἰς τὴν διάκρισιν δωδεκάδος ἀνησύχων καὶ ζωηρῶν τεκνίων, τῶν δύοιων τὸ πρεσβύτερον, η ἀφεντιάκου μὲ τὴν πάλλα της, ἡτο μόλις δεκαετές, ἀν αἴφνις γνωστοτάτη καὶ φιλτάτη τις φωνὴ δὲν μᾶς προσεκάλει πρὸς αὐτήν· ἡτον ἡ θεία μου, ἡτις ἐφοδήθη μήπως τρέχοντες καὶ παιζόντες ἐντὸς τοῦ κήπου διενήσωμεν· καὶ δεύτερον, ἀς δρολογήσωμεν τὴν μαύρην ἀλήθειαν, καταστρέψωμεν τὰς φίλας φυτείας της. Ετρέξαμεν ἀμέσως ὅλοι καὶ περιεκυλώσαμεν αὐτὴν ὡς τὰ νεοσσά τὴν μητέρα των· Αὐτή δὲ μᾶς εἶπε.— « Φθάνει τόσον διοῦ ἐπαίξτε, πουλάκια μου· ἐλάτε τώρα ν' ἀναπυκνήτε καὶ νὰ ζειδρώσητε εἰς τὴν σκιάγη τοῦ Πλατάνου. »— « Θάξει ξέλθης καὶ σὺ μαζύ μας, θεία; »— « Ναι, ναι· θάξει ξέλθω. »— « Θάξει μᾶς εἰπῆς καὶ ἔνα παραμῆθι; » εἶπε μὲ τὴν ἀγγελικὴν ἀργυρόχον φωνὴν της ἡ ἀμαλία. — « Ναι, ναι· ἔνα παραμῆθι, θεία! » ἀνεκράξαμεν ὅλοι κροτούντες τὰς γειρας. — « Καλά, ἐλάτε. » ἀπήντησεν ἡ θεία μου καὶ μᾶς ὠδήγησεν ὑπὸ τὸν Πλατανόν. Καθήσασα δὲ ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς ἔδρας, ἡτις εύρισκετο παρὰ τὸ στέλεχος τοῦ δένδρου καὶ σπογγίσασα τὰ ὑπὸ τοῦ ίδρωτος κάθυγρα μέτωπά μας, μᾶς διηγήθη τὴν ἀκόλουθον διήγησιν.

« Όλιγον καιρὸν μετὰ τὴν ἀνάληψίν του

ὁ Σωτὴρ τοῦ ἀνθρώπινου γένους, ἔστειλε
Τάγμα ἄγγέλων ἵνα δόηγήσωσι θριαμβευ-
τικῶς εἰς τὸν Οὐρανὸν τὴν Παναγίαν Παρ-
θένον, τὴν Μητέρα Του. Ἡ ἀειπάρθενος,
καὶ ἦν στιγμὴν οἱ οὐράνιοι Πρέσβεις ἐπα-
ρουσιάσθησαν ἐνώπιόν Της καὶ ἀνήγγειλον
τὴν ἀθανασίαν Αὔτης καὶ τὴν πρὸς τὸν
Τίβην καὶ Θεὸν Αὔτης ἀνάκλησιν, ἐκράτει
εἰς τὰς χεῖρας δεσμούδικα ἀνθέων, πιστῶν
εἰκόνων τῆς καρδίας Της. Ἀνερχομένη δὲ
τὰς οὐρανίας ἐκτάσεις ἐπὶ τῶν πτερῶν τῶν
ἄστρων φορέων Της, ἔριππε μεθ' ἐνὸς συμ-
παθοῦς βλέψματός Της ἀνὰ ἐν τῷ ἔνθισται
τῆς γῆς ταῦτης, ἐξ ἡς ἀπεχωρίζετο μὲν
διὰ παντὸς, ἀλλ' ἦν δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ
λησμονήσῃ ποτέ. Πρὶν δὲ πέσουν τὰ τε-
λευταῖα ἄνθη, ἡ Παναγία εἰσῆλθεν εἰς τὰ
Δώματα τοῦ Ὁψίστου καὶ ἐφύλαξεν ἐν λευ-
κὸν ρόδον μετὰ κλόνου δάφνης· καὶ τὰ δύο
ταῦτα φυτὰ διέμενον, ὡς πᾶν ὅτι ἀνήκει
εἰς τὸν Οὐρανὸν, ἀρθράτα, ἀμάρκοντα, ἀ-
θάνατα· καὶ ἡ Παναγία ἡγάπα τὰ ἄνθη
ταῦτα καὶ ἐκράτει αὐτὰ πάντοτε εἰς τὰς
χεῖράς Της ὡς τελευταῖον τῆς θλικῆς Πα-
τρίδος Της ἐνθύμημα. Τὰ ἀλλα δὲ, ἄνθη,
τὰ δυοῖα ἡ ἀειπάρθενος κατὰ τὴν ἄνοδόν
Της ἔριψε, δώδεκα τὸν ἀριθμὸν, μετε-
μορφώθησαν κατὰ τὴν πτῶσιν των εἰς δώ-
δεκα ψυχάς καὶ ἥλθον νὰ οἰκήσωσιν ἐπὶ
τῆς γῆς τὰ σώματα δώδεκα Παρθένων.
— Αἱ Παρθένοι αὗται ἐμεγάλωσαν καὶ ἐ-
κάστη ἡ κοιλούθησε διάφορον ὄδόν. Ἐπηρέζαν
ἄρα γε ἔξια τῆς θείας Προστάτιδος αὕτων;
Ἐξεπλήρωσαν ἀρά γε τὴν ἀποστολήν των;
Θὰ τὸ ἴδωμεν.

— Μετὰ πάρελευσιν ἐνὸς περίπου αἰῶνος
καὶ τὸ τελευταῖον ἄνθος ἐμαράνθη, καὶ ἡ
τελευταία γυνὴ ἀπέθανε, καὶ ἡ τελευταία
ψυχὴ ἀνέβη εἰς τὸν Οὐρανόν. Τότε ἡ Βασί-
λισσα τῶν ἄγγέλων προσεκάλεσεν ἐπώπιόν
Της ὅλας ἐκείνας τὰς ψυχάς καὶ ταῖς ἔξη-
τησε λόγον τῶν πράξεων των.

— Κατέφθειρα ὅλην μου τὴν ζωὴν,
εἶπεν ἡ πρότη, εἰς μάταια καὶ ἐπιπόλαια
πράγματα. Γεννηθῆσα πλουσία καὶ δραίσι,

διεφθάρην πρωΐμως ὑπὸ τῶν κολλακειῶν
τῶν περιστοιχούντων με καὶ μεγίστην περὶ¹
ἐμαυτῆς ἔλαβον ἰδέαν· δι μόνος μου λογι-
σμὸς ἦσαν τὰ κοσμήματα, αἱ ἕορται καὶ αἱ
διασκεδασίες, ἡ μόνη μου φροντὶς πᾶς νὰ
λάμψω, πᾶς νὰ ἐπισύρω τὰ βλέψματα,
πᾶς νὰ κάμω νὰ δμιλοῦν δι' ἐμέ. Όλοι οἱ
νέοι μὲ ἐπεριτριγύριζον, μὲ ἐκολάκευον,
ἔξεισίαζον τὴν ὁραιότητά μου, μοὶ ἐπλε-
κον χιλίους στεφάνους, καὶ ἐθεώρουν ὡς
δῶρον ἀνεκτίμητον ἐν βλέψμα μου, ἐν μει-
διαρά μου, ἔνα λόγον μου, καὶ ἥριζον πρὸς
ἀλλήλους διὰ τὴν δεξιάν μου, διὰ τὴν ὁ-
ραιότητά μου, διὰ τὰ πλούτη μου. Ἐγὼ δὲ
πρὸς ὅλους ἐμειδίων, εἰς ὅλους ἔδιδον ἐλ-
πίδας, ἀλλὰ καὶ ὅλους ἡπάτων· ὁ σκοπός
μου ἦτο νὰ ἔχω πολλοὺς ἐζευγμένους εἰς
τὸ ἄρμα τῆς κενοδοξίας μου. Όθεν καὶ ἀν-
τέτεινον πάντοτε εἰς τὰς περὶ συζεύξεως
προτροπὰς τῶν γονέων μου, νομίζουσα ὅτι
εἴναι πάντα κατέρδες καὶ θέλουσα νὰ χαρῶ
ἀκόμη τὴν βασιλικὴν ἐκείνην ζωὴν. Οἱ γο-
νεῖς μου ἀπέθανον, καὶ ἔγω ἐξηκολύθουν
τὸν αὐτὸν βίον. ἀντὶ δὲ νὰ λυπηθῶ διὰ
τὸν θάνατον τῶν γονέων μου, ἐχάρον μά-
λιστα, διότι ὁ θάνατός των μὲ καθίστα ὅ-
λως κυρίων τῶν πράξεών μου. Καθ' ὅσον ὅ-
μως παρήχοντο τὰ ἔτη μου, οἱ λατρευταί
μου μὲ ἐγκαταλίμπανον βαθμοδὸν ὅλοι,
καὶ ἡ ὁραιότητά μου ἥρχισε νὰ ἐκλείπῃ. Τέ-
λος, ἔρθασε μία στιγμὴ, καθ' ἦν τρομερὸν
δι' ἐμὲ κενὸν ἐσχηματίσθη πέριξ ἐμοῦ καὶ
εἰς μάτην διὰ ψευδῶν καὶ τεχνιτῶν μέσων
ἐπροσπάθουν νὰ καταστήσω τὸ πρόσωπόν
μου ἐπαγωγὴν ἀκόμη· οἱ δλίγοι, οἵτινες
μὲ ἐπλησίαζον ἔτι, ἐπραττον τοῦτο ἢ ἵνα
μὲ χλευάζωσιν, ἢ διότι ἐκ τύχης εὑρίσκετο
πληγίον μου νέατις καὶ ὁραία γυνή. Ἐκ
τῆς ἐγκαταλείψεως ταῦτης ἡ λύπη μου ὑ-
πῆρχε τοσαύτη, ὥστε μὲ ἔφερεν εἰς τὸν
τάφον....

» Ἡ Παναγία χλευαστικῶς ἐμειδίασε.
— Τοιαύτη τις ὑπῆρξε καὶ ἡ ἴδια μου
ζωὴ, εἶπεν ἡ δευτέρα ψυχὴ. Ἐγὼ ὅμως δὲν
ἔμεινα ἄγαμος, ἀλλ' ἐνυμφεύθην καὶ ἐνυμ-

φεύθην δπως εὐχαριστήσω κάλλιον τὴν κενοδοξίαν μου καὶ τὰς πρὸς τὰ κοσμήματα, τοὺς συρμούς, τὰς δικαιοδάσεις καὶ τὸν θόρυβον δρέζεις μου. Άντι νὰ φροντίζω περὶ τοῦ οἴκου μου καὶ τῆς ἀντροφῆς τῶν τέκνων μου, ἐφόρτιζον μόνον περὶ φρούδων καὶ βλασφεμῶν πραγμάτων. ἐφόρτιζον νὰ μανθάνω ποῦ εὑρίσκονται δύο διὰ νὰ γίνω καὶ ἔγώ τρίτη διὸ καὶ καθεκάστην εἰχον ἔριδας καὶ διενέξεις μετά τοῦ ἀγαθοῦ ἀλλως τε συζύγου μου, δυτικὰ καὶ ἀρχὰς μὲ νπερηγάπτα, ἀλλὰ διὰ τῆς κακῆς ταύτης διαγωγῆς μου, ὕστερον μὲ εἶχε μισήσει καὶ βδελυχθῆ, διότι δπήκουσα εἰς τὰς κακὰς εἰστηγήσεις τῆς μητρός μου, καὶ εἰς τὴν κακήν μου κεφαλὴν, Καθέλκα καὶ καλὰ νὰ καταπαταλήσω δσα ἐκέρδιζεν οὗτος διὰ τῆς ἐργασίας του, εἰς ἐνδύματα καὶ εἰς κοσμήματα, καὶ μετεγειριζόμην αὐτὸν οὐχὶ ὡς σύζυγον, ἀλλ᾽ ὡς ὑπορέτην μου, δινομάζουσα αὐτὸν καθεκάστην χαμάλην, ἀνέητον καὶ τὰ τοιαῦτα. Τέλος διεζεύχθη μεν καὶ μετὰ τὴν διάζευξίν μας δ κόσμους διέτι νὰ μοὶ μειδιὲρ ἐφάτεινδις, ὡς πρότερον, μοὶ ἐμειδία χλευαστικῶς. Ζήσασα δε εἰσέτι δλίγα ἔτη παραγκωνισμένη καὶ περιφρονημένη ἀπὸ δλους καὶ μεταμελουμένη διὰ τὴν ἀπερίσκεπτον διαγωγήν μου, ἀπέθανον ἐκ τῆς πείνης διότι ὅλοι μὲ ἐγκατέλιπον καὶ δὲν ἥδυνάμην νὰ ἐργασθῶ ἵνα τροφῶ, ὡς μὴ μαθοῦσα δταν ἡμην νέα νὰ ἐργάζωμαι....

» Ή Παναγία ἀπέστρεψε περιφρονητικῶς τὸ πρόσωπον.

— Γεννηθεῖσα ἐκ πτωχῶν μὲν πλὴν τιμίων γονέων, ὄφειλον, εἶπεν ή τρίτη, νὰ ἀκολουθήσω τὸ παράδειγμά των καὶ νὰ ζήσω πάντοτε ἐνάρετος καὶ ἀμωμος. Πλὴν οἶμοι! ή ἀκάθετος πρὸς τὰς σωματικὰς ἥδονάς τάσις μου, οἱ πειρασμοὶ τοῦ κάσμου καὶ αἱ κακαὶ συναναστροφαὶ μὲ κατέστρεψαν Ἀπατηθεῖσα δπό τίνος αἰσχροῦ καὶ φυιλοβίου νέου, τοῦ δποίου εἰλικριγεῖς ἐνόμιζον τὰς ὑποσχέσεις, ἐξώκειλας δ ἀπατεών μετ᾽ δλίγον μὲ ἐγκατέλειψε καὶ ἔγώ

παρασυρθεῖσα δπό τῆς δρμῆς τῶν παθῶν, δπό τῶν προτάσεων καταχθονίου τινὸς γραιδίου καὶ δπό τοῦ καταφλέγοντος τὰ στήθημου μεγάλου τῆς φιληδονίας πυρὸς, κατέφυγον εἰς αἰσχρόν τι καὶ ἀνονύματον καταχώγιον, καὶ ἐκεὶ ἀπὸ ἐγκλήματος εἰς ἐγκλημα κατήνησα ἔκτρωμα τῆς φύσεως, μέχρις οὖ ἡ χείρ τοῦ Δημίου ἥλευθέρωσεν ἀπέμοι τὴν κοινωνίαν, τῆς δποίας κατέστην δ λυμέων καὶ ἡ μάστιξ.

» Ερύθημα αἰδοῦς καὶ βδελυγμοῦ ἐκάλυψε τὸ ἀγνὸν μέτωπον τῆς Παναγίας, ητις ἔκρυψε τὸ πρόσωπον ἐντὸς τῶν χειρῶν Της.

— Εν τοιαύτῃ σχεδὸν καταστάσει ἐτελεύτησα καὶ ἔγὼ τὰς ἡμέρας μου, εἶπεν ή τετάρτη. Παρεσύρην εἰς τὴν αἰσχρὰν τεύτην ζωὴν, οὐχὶ δπό τῆς φιληδονίας, ἀλλ᾽ δπό τῆς τρομορρᾶς ἀνάγκης καὶ δπό τῆς ἀσυνειδησίας πλουσίου τινός. Μείνασα χήρα πολὺ νέα, ωραία καὶ μήτηρ τριῶν ἀνηλίκων τέκνων, τὰ δποῖα δὲν ἥδυνάμην νὰ θρέψω, διότι δ σύζυγός μου ἀποθινών μετά μικρὰν καὶ βαρεῖαν νόσον, εἰχεν ἐξοδεύσει πάσαν αύτοῦ τὴν περιουσίαν καὶ μὲ ἐγκατέλιπε πτωχὴν ἡσθόλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως, καὶ ἡ ἐργασία μου δὲν εἴηρκε εἰς τὴν διάθρεψιν τεσσάρων ἀτόμων, κατέφυγον μετὰ πολλοὺς δισταγμοὺς πρὸς πλουσίου τινα, τὸν δποῖον ἡ κοινὴ γνώμη ἔλεγε λίσαν φιλελεήμονας ἀλλ᾽ οἴμοι! τὸν πλούτον του δ ἀνήρ ἐκεῖνος μετεγειρίζετο δπό τὸ πρόσχημα τῆς ἐλεκμοσύνης διὰ τοὺς ἀνοσίους καὶ βδελυφούς σκοπούς του. Ξένος πρὸς πᾶν χριστιανικὸν καὶ ἀνθρώπινον αἰσθημα, Καθέλησε νὰ μὲ πωλήσῃ τὴν ἐλεημοσύνην του... Ἀπέρριψα μετ᾽ ἀγανακτήσεως τὴν πρότασιν του, ἀλλὰ τὰ τέκνα μου, τὰ ἀθῶα καὶ δυστυχῆμου τέκνα ἐζήτουν ἀρτον, καὶ ἡ μικρὰ καὶ θρηνώδης φωνὴ των ἑθέριζε τὰ σπλάγχνα μου. ... Τπέκυψα! καὶ τὸ πρῶτον τοῦτο βῆμα μὲ κατέστρεψεν ἐντὸς δλίγου τὰ τέκνα μου ἀφηρπάσθησαν δπό τοῦ θανάτου καὶ ἔγώ ὡς παράδρομον κατέφυγον πηρά τινι γραίᾳ,

τὴν δποίαν ἐνόμιζον φίλην μου, καὶ ήτις, ὡρελθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας μου μὲ ἀπώλεσε. Τρομερὰ ἀσθένεια μὲ ἡλευθέρωσε τῆς αἰσχρᾶς ἔκεινης καὶ ἐπυχθεῖς ζωῆς, ἐξ οὗ ἡ ἐπροσπάθησα μὲν πολλάκις νὰ ἀπαλλαχθῶ καὶ οὕτω νὰ ἀγνισθῶ, ἀλλὰ δὲν ἡ δυνάμην, διότι ημνη ἐστιγματισμένη καὶ ἄλλοιμον εἰς τὴν γυναικα, ήτις ἀπαξέξωκείλει καὶ στιγματισθῇ... Δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἐλπίς δι' αὐτὴν εἰμή ὁ θάνατος.

» Ἡ Παναγία ἐδάκρυσε.

— Νυμφευθεῖσα νέα μετ' ἀνδρὸς, τὸν δποίον οὐδέποτε ἡγάπησα, εἶπεν ή πέμπτη, διετέλεσα τιμία καὶ πιστὴ εἰς τὰ χρέη μου διὰ τὸν φόβον τοῦ κόσμου, ἐτεκνοποίησα, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζον πῶς νὰ ἀναθέψω τὸν τέκνον μου, ἐν ἐνὶ λόγῳ ἔζησα ζωὴν ὅλως φυτικὴν καὶ ἀπέθανον ἀδοξος, ως εἶχον ζήσει.

» Ἡ Παναγία ἐστένεσε.

— Γοητευθεῖσα ὑπὸ τῶν λόγων Μοναχῆς τινὸς, φίλης τῆς μητρός μου, εἶπεν ή ἔκτη, ἐτάφην ζῶσα καὶ νεοτάτη ἐν τινὶ Μοναστηρίῳ, διότου μετ' ὀλίγον ἐτελεύτησα λησμονημένη καὶ ἀγνωστος, καὶ ἐπιθυμούσα τὴν ζωὴν τοῦ κόσμου, τὴν δποίαν οὐδέποτε ἐγνώρισα.

» Ἡ Παναγία ἐκίνησε θλιβερῶς τὴν κεφαλήν.

— Γεννηθεῖσα ἐκ γονέων εἰς τὴν ἐσχάτην τῆς κοινωνίας τάξιν ἀνηκόντων, εἶπεν ή ἑδόμη, ἀπὸ μικρᾶς μου ἡλικίας ἔθεώρουν ώς τὸ μέγιστον τῶν εὐτυχημάτων τὸ νὰ ἔχω ἐν τεμάχιον λευκοῦ ἄρτου, συνεζεύγθην μετά τινος νέου εἰς τὴν αὐτὴν ἀνήκοντας τάξιν, καὶ διπροχόμην ὅλας τὰς ἡμέρας μου ἐργαζομένη ἀπὸ πρωΐας μέχρι νυκτὸς μετὰ τοῦ συζύγου μου, δπως θρέψωμεν τὰ πολυάριθμα τέκνα, τὰ ὄποια συνοδεύουσι φεῦ! πάντοτε τὴν πτωχείαν. Ο σύζυγός μου ἀπέθανε καὶ ἔγὼ μὴ δυναμένη νὰ θρέψω ὅλην ἔκεινην τὴν πολυάριθμον οἰκογένειαν, ἐχάρισα τὰ τέκνα μου εἰς ἄλλους, κρατήσασα μόνον τὸ νεώτερον, ἐν θυγάτρῳ μετ' ὀλίγον ἐστε-

ράθην καὶ τοῦ φωτὸς καὶ ἡγαγάσθην νὰ ἐπωιτῶ τὸν ἄρτον μου ἐν τοῖς τριόδαις, ξῶς οὖ τέλος ὁ θάνατος μὲ ἀπήλλαχτε τῶν δεινῶν μου. Πλὴν οἶμοι! ἐγκατέλειψα, Παναγία μου, τὸ ἀνήλικον τέκνον μου εἰς τοὺς δρόμους, ἀστεγον, ἕσημον, δραφανὸν, ἀπροστάτευτον. Άχ! ή λίδέα αὕτη μὲ κατατήκει ἀκόμη καὶ ἐνταῦθα...

» Δάκρυ οἴκατον ἔφευσεν ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς δειπαρθένου, ήτις τείνεσα τὴν δεξιὰν ἔθεσεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς ψυχῆς ἔκεινης, καὶ διὰ τοῦ θείου αὐτῆς μειδιάματος ἐπαρηγόρησεν αὐτήν.

— Ήγεμονὶς μεγάλου βασιλείου, εἶπεν ή δργόν, διηλθον ὅλην μου τὴν ζωὴν καταδυνατεύουσα τοὺς ὑπηκόους μου καὶ παρασύρουσα τὸν σύζυγόν μου εἰς τὴν τυραννίαν· ἐτελεύτητα δὲ ἀδόξος καὶ μισουμένη παρὰ πάντων καὶ ἀντιεύλογῶν ἄραι καὶ βλασφημίαι, ἀντὶ δακρύων, συριγμοὶ ἐσυνόδευσαν τὴν ταφὴν τοῦ σώματός μου. . .

» Βλέψμα τρομερὸν τῆς Παναγίας, βλέψμα δργῆς καὶ ἀράς ὑπεδέχθη τὴν ἐξομολόγησιν τῆς ψυχῆς ταύτης.

» Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐδιηγήθησαν τὴν ἑαυτῶν ζωὴν καὶ αἱ λοιπαὶ ψυχαὶ μέχρι τῆς ἐνδεκάτης, καὶ ή διηγήσις των ἥτοι ή καθηρά ἀληθεία, διότι δὲν εὑρίσκοντο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς, τῆς πατρίδος τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης, ἀλλ' ἐν τῷ οὐρανῷ, τῇ χώρᾳ τῆς ἀληθείας. Ή δὲ Παναγία δι' ἑνὸς μειδιάματος, στεναγμοῦ, ἡ δακρύου ὑπεδέχετο τὴν ἐξομολόγησιν ἐκάστης ψυχῆς.

» Σὺ δέ; ήρώτησε τὴν τελευταίαν.

— Ἐγὼ, εἶπε μετριοφρόνως ή δωδεκάτη ψυχὴ, τὸ δωδέκατον ἀνθρο, ἐγὼ οὐδὲν ἀξιον λόγου ἔχω νὰ διηγηθῶ. Ἐγεννήθην ἐν τῇ κλεινῇ Πατρίδι, ἐν τῇ Πατρίδι τῆς Πηνελόπης, τῆς Ηρίνης, τῆς Γοργοῦς, καὶ ἐκ γονέων εὐκαταστάτων, εὐϋπολήπτων, χρηστῶν. Οἱ γονεῖς μου ἐφρόντισαν πολὺ περὶ τῆς ἀνατροφῆς μου, καὶ με ἔμαθον νὰ ἐκτιμῶ τὰ πράγματα κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ὅξιγνυ. Κατὰ τὴν γεύτητα μου ἀφίέ-

φωτα δλην μου τὴν καρδίαν εἰς τὸν Θεόν μοι, εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τοὺς γονεῖς μου καὶ μετ' ὀλίγον προσετέθησαν εἰς τὰ ἀντικείμενα ταῦτα τῆς ἀγάπης μου, δι σύζυγός μου καὶ τὰ τέκνα μου· συνεζεύχθην δὲ μετάτινος νέου μετριωτάτης μὲν καταστάσεως, ἐναρέτου ὅμως, φιλοπάτριδος, πεπαιδευμένου καὶ ἀγαπῶντός με. Τὸν ἡγάπην, τὸν ἡγάπηνα ἐξ ὀλης ψυχῆς καὶ διήλθομεν ὄλην μας τὴν ζωὴν ἐν χριστιανικῇ ἀγάπῃ καὶ διονοίᾳ· οὐδέποτε ἥλθομεν εἰς διενέξεις διὰ τὰ φροῦδα καὶ μάταια ἐκεῖνα πράγματα, διὰ τὰ ὄποια τόσα φεῦ! ἀνδρόγυνα δυσταρεστοῦνται μεταξὺ των καὶ τὰ ὄποια καταστρέφουσι τὴν ἡσυχίαν τοσούτων οἰκογένειών! Τὸν ἡγάπων καὶ τὸν ἐσενόμην, μὲν ἡγάπα καὶ μὲν ἐσένθετο καὶ εἴδημεν οὐχὶ διὰ τὸν κάσμον, ἀλλὰ διὰ τὸν οἰκογένειάν μας· ή μόνη μας φροντὶς ἦτο ή καλὴ ἀνατροφὴ τῶν τριῶν τέκνων μας, δύο ἀρρένων καὶ ἕνδες θήλεος. Μετὰ μακρὰ ἔτη εὔτυχίας ἐπῆλθε καὶ ή ἐποχὴ τῶν δοκιμασιῶν. Ἐλθόντος τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ μας εἰς νόμιμον ἡλικίαν, τῷ ἐδώκαμεν τὴν συλογίαν μας καὶ τὸν ἑστείλαμεν νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Πατρίδα. . . . δὲν ἐπέστρεψε πλέον. . . Βαθεῖα καὶ ἀνίατος πληγὴ ἐσπάρξε τὰ σπλάχνα μου, τὸ δυολογῶ, Παναγία μου· ἡμην μήτηρ, καὶ γνωρίζεις τί ἐστι μήτηρ. Μετ' ὀλίγον ἀπέθανε καὶ δεύτερος υἱός μου καὶ δι σύζυγός μου. . . μοι ἔμεινεν ή θυγάτηρ μου καὶ ἀφιέρωσα τὴν ἐπίλοιπον τεθλιμμένην ζωὴν μου εἰς τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὴν εὔτυχίαν της, καὶ συνέζευξα αὐτὴν μετά τυνος χρηστοῦ νέου μετά τοῦ δούιου ζῆν ἐν πάσῃ ὀλβίᾳ της. Ἐπέζησα ἀρκετὰ ἔτη ὅπως ἵδω καὶ ἀναθρέψω τινὰς ἐκγόνους μου καὶ ἀνέμενον τὸν θάνατον ἀκευ οὐδενὸς φόβου. Ἐτελεύτησα δὲ μὲ ήσυχον τὴν συνείδησιν, διότι νομίζω ὅτι ἐξετέλεσα τὸ χρέος μου· καθότι ἔρως καὶ ἀφοσίωσις ὑπῆρξεν ὅλη μου ή ζωὴ. Ἕγαπησος ὡς θυγάτηρ, ὡς καλὴ πολίτις, ὡς σύζυγος, ὡς μήτηρ καὶ ὡς μάριμη, καὶ ἀπέθικνον ὡς καλὴ χριστιανή.

» Χαρά καὶ μειδίαμα θείον ἐφώτισαν τὸ ἀγγελικὸν τῆς Θεομήτορος πρόσωπαν. — Εὗγε θύγατερ, εἶπε, προσφέρουσα αὐτῇ τὰ δύο φίλα αὐτῆς ἁνθη, τὸν κλόνον τῆς δάφνης καὶ τὸ λευκὸν ρόδον. Εὗγε θύγατερ, σὺ μόνη εἶσαι ἀξία, σὺ μόνη ἔξεπλήρωσας τὸ καθηκόν σου, σὲ μόνην πρέπει νὰ ἀνταμείψω. Ή ἀποστολὴ καὶ τὸ καθηκόν του τῆς γυναικὸς ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι ὁ ἔρως καὶ η ἀφοσίωσις εἰς τὴν οἰκογένειάν της, εἰς τὸν σύζυγον, τὰ τέκνα καὶ τὴν γενέτειραν αὐτῆς γῆν. . . Λάβε τὰ ἁνθη ταῦτα καὶ στόλισον δι' αὐτῶν τὴν ἔνδοξον κεφαλήν σου. »

» Τὰ βιβλία λέγουν, προσέθηκε τελευτῶσα τὴν διήγησιν ή θεία μου, τὰ βιβλία λέγουν ὅτι κάθε ἑκατὸν ἔτη ή Παναγία συγκαλεῖ ἐνώπιον Τῆς τὰς ψυχὰς, αἱ ὄποιαι ἀνέβησαν κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸς εἰς τὸν Οὐρανὸν, τὰς ἔρωτὰς διὰ τὰ ἔργα τῆς ζωῆς των καὶ ἀνταμείζεις ἐκείνην, ήτις εἶναι ἀξία ἀμοιβῆς, ἐκείνην, ή ὄποια ἐμιμήθη τὴν δωδεκάτην ψυχήν. Κυττάξατε λοιπὸν, Κοριτσάκια μου, νὰ ἀκολουθήσητε τὸ παράδειγμα τῆς ἀγριθῆς ἐκείνης ψυχῆς, ὅπως καὶ σεῖς ἀνταμειψθῆτε.

Αλ. Ζωηρός.

ΠΕΡΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ.

Η Κυρία Ψ. . . πρό τινων ήμερῶν, μὲ ἡρώτα, διατί οἱ Ιατροὶ ζῶσι πλειότερον χρόνον καὶ διατί αἱ γυναικες εἰσὶν ἀσθενέσσραι καὶ βραχυβιώτεραι· μοὶ ἔφερε δὲ παραδίγματα πολλῶν Ιατρῶν, ἀποθανόντων εἰς ἡλικίαν προθεσμηκυῖαν καὶ γυναικῶν, αἵτινες ἔζησαν ὀλίγα ἔτη. Ἐπροσπάθησα νὰ τῇ ἀποδείξω τὸ ἐναντίον καὶ τῇ ἀνέφερω πλεῖστα δύναματα Ιατρῶν, ἀποθανόντων εἰς τὸ ἄνθρος τῆς ἡλικίας αὐτῶν κτλ. τῇ ἔδωκα μάλιστα ἐξ ὀλίγαις λέξεσι καὶ τὰς λόγιαν, διὸν οἱ